

C2018-16.01 NAVs arbeid med integrering av innvandrere

Endelig delrapport - Akershus

Rapportmottakere:

-

Kopi: , arbeids- og tjenestedirektør

Revisjonen er utført av: Kristin Grundy, Kjetil Berg og Per Anders Kongsvik

13/12/18 – endelig rapport

Rapport – overordnet vurdering

Formålet med revisjon er å vurdere hvordan Arbeids- og velferdsetaten gjennomfører arbeidet med integrering av nyankomne innvandrere.

Hva har vi gjort:

- besøk til xxx
- dokumentanalyser av styrende dokumenter, avtaler og rapporteringer
- møter med Kvalifiseringskontoret.

Kriterier

- Tidligere inn i Introduksjonsprogrammet – jf. Rundskriv G-27/2017
- Prioritering av innvandrere fra Landgruppe 3 i oppfølgingen og på arbeidsmarkedstiltak
- NAVs kompetanse på fagområdet

Observasjon

- Internrevisjonen har fått et positivt inntrykk av NAVs arbeid med deltakere i Introduksjonsprogrammet. Vi har møtt engasjerte og motiverte medarbeidere ved alle besøkte enheter. Integreringsarbeidet er høyt prioritert i enhetene.
- Rundt halvparten av NAV kontorene i (fylke) har flyktningstjenesten som en integrert del av NAV. Vi har ikke sett at det er vesentlig forskjell om flyktningstjenesten er innenfor eller utenfor NAV med hensyn til om NAV er tidlig inne med bistand til kartlegging og veiledning.
- Det mangler lokal samarbeidsavtale mellom NAV og kommunene i 10 av 22 kommuner i (fylke).
- Det er en utfordring for Hurtigsporet, som skal raskere aktivere deltakere med etterspurt kompetanse, at ordningen er forankret statlig og ikke kommunalt. Jf. Proba 2017. Hurtigsporet har i høst vært en kampanje ledet av NAV Fylke. Fylket gir imidlertid uttrykk for at det fremover kan være et større ansvar for kontorene.
- Det er utfordringer med forståelse og utnyttelse av opplæringstiltaket (2. årig) som virkemiddel for at flere deltakere i introduksjonsprogrammet skal få fagbrev.
- Det arbeides godt med kompetanse i (fylke), både på fylkeskontoret og på NAV xxx og NAV xxx.

Innspill/tiltak

- NAV Fylke deles og går inn i regionene NAV xxx og NAV xxx. Det er derfor ikke satt opp egne tiltak, men NAV Fylke vil ta med erfaringer fra arbeidet med introduksjonsprogrammet inn i de nye regionene. Se merknader i vedlegg.
- Regjeringen har foreslått at det utvikles et nytt opplæringstiltak i NAV. Kvalifiseringskontoret i direktoratet vil i løpet av 2019 utarbeide retningslinjer for et nytt opplæringstiltak.

Vedlegg

Rapport – observasjoner for hvert kriterium

Tidligere inn i Introduksjonsprogrammet	Observasjoner 	Omforent tiltak
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Avtale mellom NAV-kontor og kommune	<ul style="list-style-type: none"> ➤ NAV (fylke) har i 1. tertial for 2018 rapportert at 12 av 22 kontorer har lokal samarbeidsavtale med kommunene. 10 av kontorene har flyktingtjenesten innenfor NAV-kontoret. NAV (fylke) har erfaring med at tjenesten tas inn og ut av kontorene, slik at dette varierer. Kommunesammenslåinger kan medføre nye endringer. ➤ NAV xxx har integrert flyktingtjenesten. De har ikke samarbeidsavtale med kommunen pr i dag, og sier de oppfatter det som underlig å ha en samarbeidsavtale med seg selv. Kvalifiseringskontoret i direktoratet har gitt uttrykk for at det vil bevisstgjøre kommunen om deres ansvar om det etableres en samarbeidsavtale. ➤ I xxx er flyktingtjenesten utenfor NAV. Det er egen samarbeidsavtale mellom NAV xxx og Flyktingkontoret. Avtalen er nå under revisjon. I den nye avtalen ønsker de å tydeliggjøre NAV kontorets rolle og ansvar knyttet til å være tidlig inne i introduksjonsprogrammet, da særlig med hensyn til kartlegging av kompetanse.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ NAV (fylke) har gitt tilbakemelding om at arbeidet med samarbeidsavtaler spilles inn til de nye regionene for videre oppfølging der. ➤ NAV xxx utarbeider samarbeidsavtale med xxx kommune. Ansvarlig: ..., avdelingsleder ➤ Frist: 31.12.18

Om denne revisjonen

Bakgrunn

I 2015 og 2016 var det en betydelig økning i antall flyktninger som kom til Norge. Mange av disse har nå fått opphold og skal integreres i samfunnet.

Introduksjonsprogrammet er det sentrale virkemiddelet for å integrere nyankomne innvandrere fra land utenfor EØS i det norske samfunn og arbeidsliv.

Introduksjonsprogrammet er et kommunalt ansvar, men Arbeids- og velferdsetaten er en viktig samarbeidspartner som har et selvstendig ansvar i arbeidet med integrering av innvandrere. Det er gitt føringer for NAVs arbeid i Tildelingsbrev for 2018.

Overordnet risikovurdering

- Innvandrere ikke blir inkludert i norsk arbeidsliv.
- Deltakere i introduksjonsprogrammet ikke kommer i ordinært arbeid etter fullført program.
- Det er ulik forståelse av mål og strategier for integrering hos de ulike aktørene (kommune, NAV, IMDi o.a.).
- NAV ikke er raskt nok inne i introduksjonsprogrammet
- NAV og "kommunen" ikke identifiserer aktuelle kandidater til "Hurtigsporet"
- Det mangler konkret avtale mellom NAV kontoret og kommunen
- Aktuelle kandidater ikke blir prioritert til arbeidsrettede tiltak

Revisjonsformål og -kriterier

Formålet med revisjon er å vurdere hvordan Arbeids- og velferdsetaten gjennomfører arbeidet med integrering av nyankomne innvandrere.

Forsøket med integreringsmottak (IM)

- Gjennomføring av NAVs ansvar i forsøket

Tidligere inn i introduksjonsprogrammet

- Kartlegge om alle kommuner har avtale med NAV
- Kartlegging av hvordan NAV er proaktive inn i introduksjonsprogrammet
- Vurdere gjennomføringen av Hurtigsporet
- Vurdere samarbeidet med kommunen

Prioritering av innvandrere fra Landgruppe 3 i oppfølgingen og på arbeidsmarkedstiltak

- Kartlegge hvordan prioriteringen gjennomføres i fylker og på NAV-kontor
- Samarbeid med fylkeskommunen om opplæring/utdanning

NAVs kompetanse på fagområdet

- Vurdere gjennomføring av krav i MD2018 – alle fylker skal ha utpekt ressurspersoner og en plan for kompetanseutvikling
- Samarbeid med IMDi/fylkesmannen
- Veileder – fordypningsmodul til Veiledningsplattformen

Omfang, avgrensning og metode

Revisjonen vil gjennomføres ved:

- analyse av relevante dokumenter og statistikk
- gjennomgang av dokumentasjon i fagsystemene
- spørreundersøkelse
- intervju ledere og medarbeidere som arbeider med integrering

Revisjonen er avgrenset til Arbeids- og velferdsetatens arbeid med brukere som har rettigheter iht. Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven).